

Роль функції планування в управлінні системою економічної безпеки підприємства

Микола Кобільник,

аспірант кафедри управлінських технологій,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: KobilnykMM@krok.edu.ua

Управління системою економічної безпеки підприємств невід’ємно пов’язане та засноване на наукових теоретичних засадах, як методології економічної безпеки так і методології та наукових засад менеджменту та має всі основні складові та функції системою управління, а саме: планування, організація, мотивація, керівництво та контроль. Власне, за дослідженням автора побудова управління будь якою системою має в основі ці основні функції.

Відповідно до теоретико-методичних засад управління системою економічної безпеки починається з основної базової функції менеджменту - планування. Планування і управління системою економічної безпеки підприємств представлено чотирма основним рівнями планування [1]. Стратегічне планування спрямоване на довготривале (від 1 до 5 років) планування в управлінні системою економічної безпеки, визначення та прийняття програми діяльності, розробку та прийняття концепції та стратегії з забезпечення безпеки. Дане планування є системоутворюючим в системі економічної безпеки та формує всі подальші діє та плани по її забезпеченню [2]. В рамках цього етапу приймається рішення про створення структурування чи відокремлення підрозділу по забезпеченню безпеки та визначаються та приймається бюджет на забезпечення роботи системи економічної безпеки. Тактичне планування зосереджене на поетапній реалізації стратегії та планів з забезпечення економічної безпеки підприємств, і розраховане на планування дій в період від 1 до 6 місяців. Оперативне планування розраховане на підготовку та проведення конкретних заходів та дій по забезпеченню економічної безпеки у період поточного місяця. Ситуативне оперативне планування розраховане на оперативну підготовку та проведення заходів при виникненні непередбачених загроз небезпек, атак конкурентів в управлінні системою економічної безпеки.

Стратегічне управління системою економічної безпеки підприємств, підприємств складається з чотирьох основних етапів: постановка цілей стратегічного управління СЕБ; стратегічний аналіз небезпек загроз та ризиків в СЕБ; розробка стратегії економічної безпеки; реалізація стратегії економічної безпеки [3].

Важливим моментом при створенні стратегії управління економічною безпекою своєї організації є вмиле рішення трьох основних завдань. Першим завданням є формування «кредо» стратегічного бачення і місії економічної безпеки підприємства. Другим - установленням генеральної мети і системи цілей розвитку економічної безпеки підприємства. Третім – розроблення стратегії економічної безпеки підприємства відповідно до сформульованих генеральної

мети і місії. При цьому «кредо» це першооснова, первісний момент для формування стратегічного бачення, місії, установлення цілей для розроблення стратегії управління економічною безпекою підприємства. Стратегічне бачення – це перспективний погляд на напрямки розвитку управління економічною безпекою підприємства [4].

Місія управління економічною безпекою підприємства, фірми, компанії-основна загальна мета організації, чітко виражена причина її захисту від внутрішніх і зовнішніх факторів, загроз. На думку науковців, головне завдання системи управління економічною безпекою підприємства – передбачення і випередження можливих загроз, що призводять до кризового стану, а також до проведення антикризового управління, яке спрямоване на виведення підприємства з кризового стану [5].

Механізм управління економічною безпекою доцільно одночасно розглядати як систему принципів, процедур, форм, структур, методів і засобів управління з метою створення та використання можливостей реалізації життєво важливих інтересів підприємства. Як процес реалізації цієї системи за допомогою чого здійснюється вплив керівної підсистеми на керовану підсистему управління економічною безпекою підприємства. Як послідовну зміну процесів господарської діяльності та станів керованої та керівної підсистем управління економічною безпекою підприємства внаслідок здійснення такого впливу. Такий підхід дозволяє в подальшому дослідженні зберегти його комплексність та акцентувати увагу на динамічній складовій економічної безпеки підприємства.

Узагальнюючи зазначимо, що стратегічне управління економічною безпекою підприємства – це комплекс заходів із формування стратегії управління взаємодією підприємства та суб'єктів зовнішнього середовища, в межах системного комплексу в напрямі його трансформації шляхом перетворення ірраціональних міжсистемних взаємодій у переважно раціональні для реалізації стратегічних інтересів підприємства. Управління ЕБП та сама СЕБП повинні розглядатися керівниками як динамічний процес, а не статичне явище, у зв'язку з цим діяльність служби безпеки, її структура та методи роботи визначаються особливостями самого підприємства, зовнішнього середовища, з яким воно взаємодіє.

Ключові слова: управління, система економічної безпеки, безпека, планування, функції.

Список використаних джерел

1. Алькема В.Г., Літвін Н.М, Кириченко О.С. Економічна безпека інноваційного підприємства. К.: ВНЗ «Університет економіки та права КРОК, 2015. 320 с. https://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/alkema_0012.pdf
2. Кириченко О. С. Управління системою економічної безпеки підприємств та банківських установ з використанням цифрових технологій, інформаційно-аналітичного забезпечення. Вчені записки Університету КРОК. 2024. №2(74). С. 131-138. DOI <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-74-131-138>

3. Кириченко О. Інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості України в умовах Четвертої промислової революції: монографія. К.: Університет КРОК. 2021. 368 с. <https://dspace.krok.edu.ua/items/5559b91b-394d-45bb-b57b-1b5352fc1d80>
4. Судакова О.І. Формування системи управління економічною безпекою підприємства. Економіка: проблеми теорії та практики. Вип. 231. 2007. С.82-85
5. Васильчак С.В. Галан Н.С. Система управління методичним забезпеченням економічної безпеки на підприємстві. Науковий вісник НЛТУ України. 2011. №21. С.175–179